

ת"פ 36253/02/15 - מדינת ישראל נגד א צ'

בית משפט השלום בנתניה

24 פברואר 2015

ת"פ 36253-02-15 מדינת ישראל נ' צ'(עציר)

ת"פ 36273-02-15

בפני כב' השופט חגי טרסי
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
א צ' (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עוה"ד סיגל אלפר

ב"כ הנאשם - עוה"ד רן עמר

הנאשם - הובא ע"י שב"ס

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בעניינו של הנאשם התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית, אשר על פי ממצאיה הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין, בשל מצב פסיכוטי בו הוא נתון, כתוצאה ממחלת נפש. עוד עולה מחוות הדעת כי מגישה מניחים בסבירות גבוהה כי מצבו בעת ביצוע העבירות היה דומה למצבו כיום, כלומר שיפוטו היה פגום והוא לא היה אחראי למעשיו. בנסיבות אלה עותרת התביעה להפסקת ההליכים בהתאם להוראת סעיף 170 לחסד"פ, בעוד ההגנה מבקשת להורות על זיכוי של הנאשם בהתאם להלכה שנקבעה לאחרונה, בעניין וחנן - רע"פ 2675/13. המאשימה מתנגדת לעתירת ההגנה ומבהירה כי היא סבורה שהנאשם אחראי למעשיו וככל שיתנהל הליך בנושא זה בכוונתה להציג ראיות נוספות, מעבר לחוות הדעת, על מנת לבסס עמדתה.

במסגרת ע"פ 9078/09 פלוני נ' מדינת ישראל (14.2.12), הבהיר ביהמ"ש העליון מפי כב' השופטת עמית את מעמדה המשפטי של חוות הדעת הפסיכיאטרית. ביהמ"ש קבע כדלקמן:

"חוות דעת פסיכיאטרית לגבי מצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה היא אך ראייה אחת, מני מספר

עמוד 1

ראיות המובאות בפני ביהמ"ש לצורך קביעת אחריותו הפלילית של הנאשם, בעת ביצוע העבירה. הן ההגנה והן התביעה רשאיות לחקור את נותן חוות הדעת ולנסות לקעקע את ממצאיה, אך חוות הדעת אינה ראייה קונקלוסיבית שאין בלתי. הפוסק האחרון בשאלות העובדתיות - משפטיות הוא ביהמ"ש ועליו לקבוע אם הנאשם עומד בתנאי הפטור של סעיף 34 ח' לחוק העונשין...ההכרעה בשאלה האם הנאשם נושא באחריות פלילית אם לאו מסורה היא לביהמ"ש ולא לאנשי בריאות הנפש".

בשים לב לדברים ברורים אלה, הרי משבא ביהמ"ש וקובע בשלבים מקדמיים אלה של ההליך, דהיינו בטרם נשמעו ראיות כלשהן, כי יש מקום להפסיק את ההליכים או לקבוע כי הנאשם אינו אחראי מהותית למעשיו, אין החלטה מסוג זה נסמכת ישירות על האמור בחוות הדעת הפסיכיאטרית, אלא היא ניתנת מכח הסכמת ב"כ הצדדים לאימוץ המלצות חוות הדעת. משכך, בהעדר הסכמה לאימוץ חלק כזה או אחר של חוות הדעת ומשקיימות טענות של מי מהצדדים המחייבות בירור עובדתי בנוגע למצבו הנפשי של הנאשם, לא ניתן על יסוד חוות הדעת בלבד לקבוע כי הנאשם נהנה מהגנת אי השפיות. ההסכמה במקרה זה נוגעת אך ורק לקיומה של אי כשירות דיונית ועל כן ניתן להורות אך ורק על הפסקת ההליכים לפי סעיף 170, ולא מעבר לכך.

יתרה מכך, בעניין וחנן הנ"ל נאמר מפורשת על ידי כב' השופט הנדל, בפסקה 12 לפסק הדין, כי על בתי המשפט להקפיד על מילוי אחר הוראות סעיפים 34 ח' ו-170 הן בהיבטים המהותיים והן בהיבטים של סדרי הדין. ממילא לא דן כב' השופט הנדל באותה מסגרת בסדרי הדין, ולמעשה אף לא נדון מקרה דומה למקרה הנוכחי, בו קיימות במקביל התייחסויות לאי כשירות דיונית ואי כשירות מהותית. בנושא זה קיימת פסיקה מושרשת של ביהמ"ש העליון ולפיה מקום בו קיימת אי כשירות דיונית אין מקום להוסיף ולבדוק את הכשרות המהותית ויש להפסיק את ההליכים לפי סעיף 170 לחסד"פ וסעיף 15 (א) לחוק טיפול בחולי נפש, כאשר שאלת הכשרות המהותית תיבחן במידת הצורך, ככל שיחודשו ההליכים לאחר שהנאשם ימצא שוב כשיר לעמוד לדין. ראו לעניין זה ההחלטות בעניין ע"פ 9078/09 פלוני הנ"ל וכן ע"פ 3054/2010 מדינת ישראל נ' פלוני (20.6.12). גם נימוקים אלה מובילים אל אותה מסקנה ממש, לפיה יש בשלב זה להפסיק את ההליכים ולא להורות על אשפוז מכח סעיף 15 (ב) ואי כשירות מהותית.

אני ער לעובדה כי החלטות ביהמ"ש העליון שצוטטו לעיל נסמכות בין היתר על ההלכה אשר חלה עד לאחרונה ולפיה נאשם אשר אינו כשיר מהותית בשל אי שפיות מוכרז "לאו בר עונשין", בעוד בעניין וחנן נקבע כי יש לזכותו. יחד עם זאת, כמובן מבלי לקבוע כל מסמרות באשר קטונתי מעיסוק במחלוקת שנפלה בין שופטי ביהמ"ש העליון, ספק בעיני האם ההחלטה הנוכחית הינה בבחינת סוף פסוק. אני שומע כי עתידה להיות מוגשת בקשה לדיון נוסף. פסק הדין בעניין וחנן עומד בסתירה חזיתית לפסיקה קודמת של ביהמ"ש העליון בעניין מאיר ומעוררת קשיים ישומיים, דוגמת ההליך שבפני, וכן קשיים משפטיים, בין היתר גם בשים לב להוראות תיקון מס' 8 לחוק טיפול בחולי נפש, אשר עתיד להיכנס לתוקף בחודשים הקרובים. לטעמי, בטרם ביצוע שינויים מרחיקי לכת, ראוי יהיה להמתין עד לגיבוש עמדות והנחיות ברורות מצד הערכאות העליונות.

לאור כל האמור לעיל, אני מורה על הפסקת ההליכים בהתאם להוראת סעיף 170 לחסד"פ. כמו כן, ניתן בזאת בהסכמה צו אשפוז כפוי בעניינו של הנאשם, בהתאם להוראת סעיף 15 (א) לחוק טיפול בחולי נפש.

העתק יועבר לפסיכיאטר המחוזי.

הנאשם ילקח בתום הדיון ע"י שב"ס לביה"ח לב השרון, שם ישוחרר ממעצרו.

הפסיכיאטר המחוזי מתבקש לעדכן הן את הסנגוריה הציבורית והן את התביעה, באמצעות הפרטים שנמסרו בפרוטוקול, לגבי כל התכנסות של וועדה פסיכיאטרית בעניינו של הנאשם.

ניתנה והודעה היום ה' אדר תשע"ה, 24/02/2015 במעמד הנוכחים.

חגי טרסי , שופט

הוקלדעלידידוריתסבג